

EL BIOGÀS A PONENT: UN POLVORÍ SANITARI SENSE PLANIFICACIÓ I QUE NO POT SEGUIR SENT SUBVENCIONAT

Durant els últims dos anys estem veient com la Generalitat de Catalunya està promovent l'energia procedent de factories de biogàs, emmarcant-ho dins de [l'Estratègia Catalana del Biogàs](#) (2024-2030). Es tracta d'un document on es plasma el full de ruta a seguir per part del Govern de la Generalitat, aprovat en consell de govern, sense pas previ pel Parlament de Catalunya ni amb un consens amb els actors socials. Aquesta estratègia vol fomentar la creació de 12 factories de biogàs anuals arreu de Catalunya. Malgrat que des de les institucions s'està intentant vendre una imatge de necessitat d'aquest tipus d'instal·lacions, es fa mitjançant justificacions esbiaixades.

En el present informe aportem arguments, separats en diferents seccions, per a exigir la fi de les subvencions a aquest tipus d'instal·lacions, així com la prohibició de la instal·lació d'aquestes en sòl no urbanitzable, entre d'altres. Aquest informe se centra en la problemàtica que s'està creant a Ponent envers les factories de biogàs.

Les dades que aportem són basades en registres oficials (obtingudes del DARP, del INE o del Ministerio), tals com les dejeccions ramaderes, la superfície agrícola útil o l'índex de càrrega ramadera. En les pròximes línies, acompanyades de figures i taules, demostrarem que ni l'Estratègia Catalana del Biogàs ni la instal·lació d'aquestes factories beneficien ni a ramaders, ni als agricultors, ni a la biodiversitat i condicions de vida del món rural.

Les factories de biogàs són instal·lacions dissenyades per a la recepció de residus i subproductes alimentaris, per a sotmetre'ls a una digestió anaeròbica (és a dir, sense oxigen) per a obtenir biogàs, entès com una mescla de gasos, principalment metà (CH₄) i diòxid de carboni (CO₂). Aquest biogàs, posteriorment d'un procés de millora, on se li extreu el diòxid de carboni i altres gasos nocius, es pot afegir a la xarxa de gas i/o utilitzar per a produir energia elèctrica. Del procés resultant, a part del biogàs, es produeix un subproducte, el digestat. La composició nutricional, estructural i química d'aquest és molt variable, depenent del material d'origen, podent ser usat en alguns casos com a fertilitzant, sempre que compleixi amb la normativa estatal i europea (D 503/2013, Reglament 2019/1009 i Reial Decret 1051/2022, entre d'altres). En altres casos, aquest material conté alts valors de metalls pesants, salinitats elevades, o continguts de microplàstics i vidres que el fan inviable per a la fertilització de cultius.

1. Falta de planificació territorial i massificació de projectes de factories de biogàs a les terres de cultiu de les comarques de Ponent

Arran de la publicació de l'Estratègia Catalana del Biogàs i de la primera convocatòria d'ajuts associats feta pel DARPA ([ajuts destinats a subvencionar les instal·lacions de plantes de biogàs](#)), s'ha produït un autèntic boom de projectes, sense planificació ni criteris tècnics que els limitin. A més cal tenir en compte que això es produeix sobre un complex conjunt d'infraestructures de biogàs, de compostatge i de tractament de residus orgànics, ja presents en el territori.

El conjunt de factories de biogàs que existeixen i que es projecten a Ponent, poden sumar prop de 5 milions de tones de materials a tractar, quan l'Estratègia Catalana del Biogàs preveu per al 2030 que les fàbriques de biogàs utilitzaran poc més de 5 milions i mig de tones a tota Catalunya. Sembla, per tant, que a **Ponent es vol tractar el 86% de tots aquests materials** (purins, fems, residus de diferents indústries, fracció orgànica dels residus urbans, fangs de depuradores).

Convé remarcar, que segons les informacions recopilades hi pot haver, amb diferents nivells de desenvolupament, **fins a 22 factories de nova creació**, cadascuna en sòl rústic i amb la seva requalificació urbanística associada. I caldria sumar-hi també el cas de **tres centrals ja existents amb projecte d'ampliació** (Tracjusa, Noguera Renovables i Alcarràs Bioproductors).

Una dada sorprenent és que passàriem de tractar vora 500.000t/anyals a gairebé 5 milions de tones/any. Això implica subvencionar amb més de **43M € de fons públics** a empreses SL, moltes d'elles amb **capitals socials de 3000€**, de fora de la regió de Ponent, i inclús de fora de Catalunya.

Vegeu al final del document les Taules [1](#), [2](#) i [3](#) per més informació. Hi trobareu dades de les factories de biogàs operatives actualment a Ponent ([Taula 1](#)), les factories de biogàs projectades a Ponent ([Taula 2](#)), i les factories de biogàs que han rebut subvencions per part del DARPA ([Taula 3](#)).

2. La càrrega ramadera excessiva a Ponent és inexistent segons la normativa actual. Només la té la ramaderia intensiva sense terra

Segons el [Decret 153/2019](#), dels 119 termes municipals de les comarques de Ponent, 27 (**23%**) superen un Índex de Càrrega Ramadera (ICR) de 1 (és a dir, les seves granges produeixen més nitrogen que el que les seves terres de conreu poden absorbir), i d'aquests, 8 superen un ICR de 1,2 i com a molt arriben a 1,4. La mitjana d'aquestes comarques és de **0,74**. És a dir, que en conjunt, la quantitat de fems i purins que produeixen aquests municipis es pot repartir adequadament a les terres de conreu a escala comarcal.

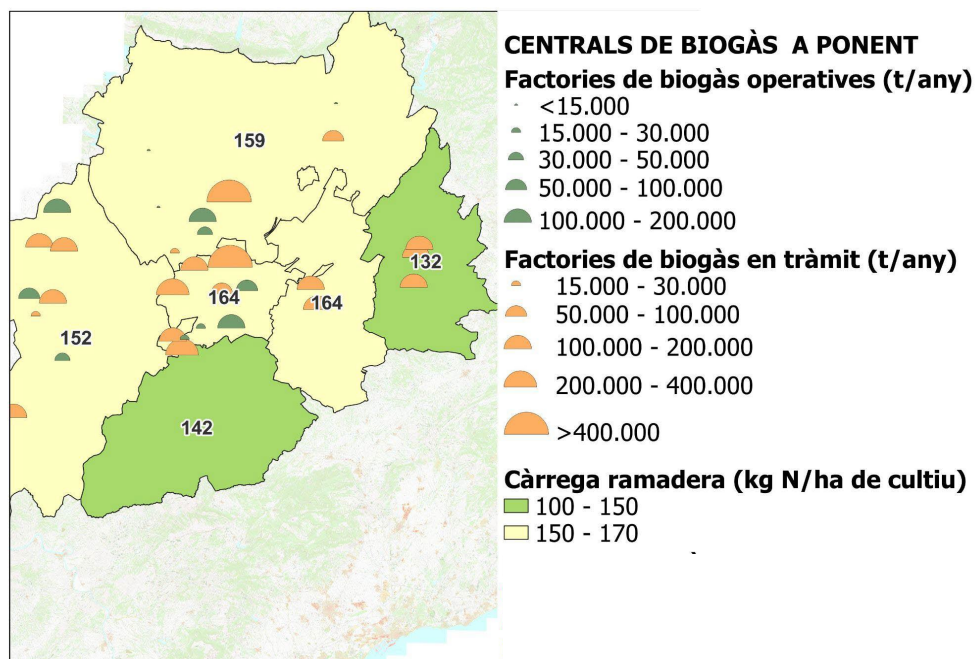
Si existeix un 'excés de purins' en aquestes localitats és possible que sigui perquè s'hi ha desenvolupat una indústria ramadera sense terra que no sap què fer amb les seves dejeccions i uns governs de la Generalitat que no han fet la seva feina de control. Subvencionar ara aquesta indústria ramadera a través de les fàbriques de biogàs implica donar-li un premi i a més permetre la seva

expansió, com així ho recull el decret del 2019. El que toca és determinar on i qui produeix els possibles excedents, no pas subvencionar-los.

És important destacar que el Decret 153/2019 delimita les zones vulnerables per nitrogen (ZVN) de Catalunya, una d'elles és Ponent. Les ZVN són zones on es limita l'aplicació nitrogen orgànic (com el procedent de dejeccions ramaderes) a **170 kg N/ha·any** (i menor inclús en alguns cultius), per tal d'evitar contaminació a masses aquàtiques. L'Estratègia Catalana de Biogàs s'aferra a aquestes ZVN per a justificar que cal tractar les dejeccions ramaderes de les ZVN a través de factories de biogàs per a evitar que s'apliquin directament al camp com a fertilitzant orgànic. El que ignoren és que **el residu inorgànic resultant (o el digestat) també anirà aplicat al camp**. El suposat problema de nitrogen **no es soluciona amb les factories de biogàs**, de fet s'incrementa, perquè es concentrarà en una zona concreta una quantitat enorme de nitrogen, que caldrà distribuir, a través de la **venda de digestat o nitrat o sulfat amònic** als agricultors que ja no aplicaran directament les dejeccions ramaderes fresques o compostades.

A la [Figura 1](#) es mostra la distribució i capacitat de les factories de biogàs projectades a Ponent, i la càrrega ramadera, en kg N/ha de superfície agrícola útil, d'acord amb la DUN-SIGPAC 2024.

Figura 1. Factories de biogàs projectades a Ponent i càrrega ramadera en kg N/ha de Superfície DUN-SIGPAC 2024.

Els càlculs s'han realitzat tenint en compte: a) el cens ramader, obtingut de l'INE; b) es calculen les dejeccions ramaderes, segons el cens ramader; c) Posteriorment s'obté el nitrogen corresponent al total de les dejeccions ramaderes de cada comarca (amb les equivalències del DL 153/2019); d) Es reparteix el nitrogen procedent de les dejeccions ramaderes en la totalitat de la superfície agrícola

cultivada (d'acord amb la DUN 2024) per a cada comarca, tenint en compte els límits que indica el DL 153/2019.

Aquest procediment de càlcul dona per resultat la càrrega ramadera real de les comarques de Ponent. Com es pot observar, no existeix una càrrega ramadera que superi els 170 kg N orgànics/ha cap de les comarques de Ponent.

El que sí que hi ha és una desconexió entre la ramaderia (intensiva) i l'agricultura, on grans explotacions ramaderes no tenen vincles amb terres de cultiu. L'ús de digestat com a fertilitzant alternatiu perpetuarà encara més aquesta desconexió.

3. Com s'apliquen els diferents tipus de nitrogen a les comarques de Ponent?

No es pot atribuir la contaminació per nitrats dels aquífers només a l'ús de dejeccions ramaderes mentrestant no es controli l'aplicació de matèries nitrogenades com els fangs de depuradora ni tampoc a les empreses comercialitzadores i aplicadores de fertilitzants químics.

Gran part de la superfície de regadiu de Ponent es destina a les **dobles collites d'ordi-panís o bé a panís de cicle llarg, així com de farratgeres i altres cereals** ([Taula 4](#)). En el cas de les dobles collites, durant el cicle es realitza una aplicació de fertilitzant orgànic limitat a 170 kgN/ha (normalment per a l'ordi), seguit després, previ a la sembra del panís, d'una aplicació de fons de fertilitzant inorgànic. Posteriorment, es fa una tercera aplicació de fertilitzant inorgànic, superant en total els 300 kg N/ha per al cicle d'ordi-panís, i **sovint sobrepasant els 350 kg N/ha**. Molts estudis realitzats a la conca de l'Ebre han demostrat que entre el **10 i el 20%** d'aquesta fertilització acaba lixiviant-se, arribant als rius i aquífers.

De fet, gran part de la lixiviació de zones de regadiu de la plana de Lleida succeeix durant els mesos de setembre, octubre i novembre, en què la fertilització està prohibida en la doble collita. I una gran part d'aquest lixiviat procedeix dels fertilitzants inorgànics que s'han aplicat als camps de cultiu al mes de juliol.

Per tot això, **substituir les dejeccions ramaderes per digestat**, o pels sulfats o nitrats d'amoni produïts a les factories de biogàs, **no garanteix de cap manera una reducció en l'impacte de la lixiviació dels nitrats** a les terres de cultiu. De fet, és molt probable que ens trobem amb més problemes de contaminació per nitrats a Ponent si s'acaben instaurant les factories de biogàs projectades, **doncs la concentració de nitrogen serà major que l'actual**, ja que aquestes infraestructures rebran residus SANDACH, fangs d'indústria alimentària i fangs de paperera, les quals també contenen nitrogen, entre d'altres.

És la intensitat de la fertilització acompanyada d'una mala gestió d'aquesta i del reg, superiors en molts casos a les necessitats dels cultius, la responsable de la lixiviació dels nitrats, independentment del tipus de fertilitzant utilitzat.

a. Necessitats de fertilització nitrogenada dels cultius a les comarques de Ponent

Gràcies a les dades proporcionades pel DARP, a través de la [DUN-SIGPAC de 2024](#), es pot fer una estimació de la capacitat de les terres de cultiu per a rebre nitrogen procedent de dejeccions ramaderes, d'acord amb l'annex 5 del Decret Llei 153/2019 (vegeu [Taula 5](#)). És important destacar que els 170 kg N/ha són el límit superior en zona vulnerable per nitrogen (ZVN), sent en alguns cultius menors les aplicacions permeses, que dependran també de si es troba en regadiu o en secà. Per exemple, en olivera de regadiu el límit és 130 kg N/ha, o la vinya en secà, de 70 kg N/ha. Amb dades del cens agrari de 2020, es pot veure com no s'arriben als nivells de 170kg N/ha, malgrat si que se sobrepassen les possibilitats d'absorció de nitrogen de les terres de cultiu d'algunes comarques.

Cal advertir que la vertadera solució implica **ajustar el nombre de caps de bestiar al tipus de cultiu i superfície conreada de cada municipi o comarca**, per evitar aplicacions excessives de fertilitzants.

No obstant això, si es vol combatre el desajustament a través de la implantació de factories de biogàs, aquestes s'haurien d'ajustar a l'excés existent, que és, de mitjana a Ponent, **de 6 kg N/ha**. Si considerem que la superfície de cultiu a Ponent és de 302.357 ha (entre secà i regadiu, [SIGPAC 2024](#)), aleshores la càrrega en excés seria d'1.814.322 kg N. Considerant un contingut de 5.8kg N/t de dejecció ramadera, estem parlant de **312.814 t de dejeccions ramaderes** que caldria gestionar. Si el digestat i el fertilitzant resultant **no retornen a Ponent**, aleshores tindria sentit la creació d'aquest tipus d'instal·lacions, sempre que **només tractessin aquestes 312.814 tones de dejeccions**. Recordem que com hem indicat en a la [Secció 1](#), es preveu la construcció de factories de biogàs que tractin **4.154.020 t**. Això significa que s'està **sobredimensionant en un 93% la necessitat de tractament** d'aquestes dejeccions perquè no acabin al camp. Repetim, sempre i quant, aquest digestat no torni als camps de cultiu de Ponent.

A escala comarcal es pot fer la mateixa anàlisi. Posem per exemple el cas de la Noguera, amb un excés de 6 kg N/ha (considerant que hi ha cultius que no admeten els 170 kg N/ha, si tots admetessin els 170, no hi hauria cap problema). A la Noguera hi trobem un total de **67.849 ha** de cultiu, entre secà i regadiu, és a dir, que hi ha **407.094 kg N** procedents de dejeccions ramaderes que no poden anar als camps de cultiu (d'acord amb la normativa existent). Això correspon a **70.188 t de dejeccions ramaderes**. Qualsevol projecte de factoria de biogàs que superi aquests volums **no està responent a unes necessitats reals del territori**, per tant, és susceptible d'incórrer en especulació i a portar dejeccions o **residus** d'altres zones de Ponent o de Catalunya. Per a mostrar tota la informació, a la [Taula 6](#) es plasmen les necessitats reals de tractament de l'excés de dejeccions ramaderes per cada comarca, considerant la normativa vigent (DL 153/2019). També s'indica si es cobriria l'excés augmentant la quantitat de N orgànic permès per hectàrea.

És important remarcar que aquests càlculs s'han fet a l'alça, ja que s'ha considerat que **tots** els municipis de cada comarca es troben en ZVN, quan n'hi ha diversos que no ho són i, per tant, no tenen una limitació d'aplicació de nitrogen.

Tot i això, insistim que la manera no passa per a moure dejeccions amunt i avall, sinó que passa per a **ordenar territorialment explotacions ramaderes amb terres de cultiu**, evitant que cap explotació tingui terres associades al seu Pla de Dejeccions Ramaderes que estiguin fora de la comarca o la vegueria.

Si sumem totes les tones que hi ha d'"excés" (amb la normativa vigent), no caldrien noves instal·lacions de factories de biogàs, doncs amb les ja existents, amb capacitat aproximada de 581.130t és suficient per a tractar aquest "excés".

4. Augment del nitrogen a les comarques de Ponent

En cas de dur-se a terme l'Estratègia Catalana del Biogàs, la problemàtica amb el nitrogen a Ponent creixerà. Actualment, només les dejeccions ramaderes van a camp, i això ja està tensionant el sector agrícola. A la gran majoria de les factories de biogàs projectades, no només hi aniran dejeccions ramaderes, sinó que també s'hi destinaran fangs d'indústria alimentària, material SANDACH (Subproductes Animals No Destinats A Consum Humà), restes de cultius de cereals, fruita o hortalisses. Tots aquests productes tenen continguts importants de nitrogen. Si realment el DARP creu que hi ha un problema amb el nitrogen a Ponent, per què es pretén importar més material ric en nitrogen a Ponent?

Podem posar un exemple. A Vilagrassa (Urgell) hi ha una factoria de biogàs projectada, amb capacitat per a tractar 210.000 t/anuals. Actualment, d'acord amb dades del [Registre d'Explotacions Ramaderes](#), al municipi es generen 23.017 t de dejeccions ramaderes. Amb 1614ha de cultius (DUN, 2024), hi ha una càrrega de 71 kg N/ha·any (un total de 273.154 kg N/any). No obstant això, es pretén produir digestat que contingui un total de 1.268.000 kg N/any, sent necessàries 7.459 ha per a aplicar aquest digestat procedent de la factoria.

Aquest fet és similar (o superior) en altres factories projectades. Així doncs, lluny de solucionar el problema del nitrogen a Ponent, aquestes factories l'accentuaran, perquè els digestats resultants s'hauran d'aplicar si o si a camp, doncs les empreses buscaran aplicar-lo on més a prop millor, per a reduir costos de transport.

5. Utilització d'aliments subvencionats per la PAC en la producció de biogàs

Els purins tenen un baix potencial per a la producció de biogàs donada la seva baixa proporció de matèria orgànica. Per contra, cultius com el panís o el farratge ensitjat, tenen un potencial més elevat i això suposa que en determinats moments s'han utilitzat per augmentar la producció de gas en les factories existents. Concretament, quan els preus d'aquestes primeres matèries són baixes i els preus de l'energia són elevats, és quan es produeix aquesta situació perversa de dedicar a la producció energètica aliments que han estat produïts per al consum humà o animal, i que han comptat amb els corresponents ajuts de la PAC.

6. Error estratègic dels sindicats i les organitzacions agràries

La convocatòria per part de 15 plataformes i entitats de Ponent de la manifestació del passat 5 d'octubre en defensa de la terra i d'uns pobles vius, i com aquest lema indica, anava molt més enllà de la denúncia dels macroprojectes energètics, de gestió de residus, i logístics que es projecten en aquestes comarques. Tot això es diu molt clarament a la Declaració de Ponent, amb el suport de 170 col·lectius i més de 1000 signants individuals.

Però els dies anteriors a la manifestació van produir-se tot un seguit de posicionaments favorables al biogàs de diferents organitzacions, des de sindicats com Unió de Pagesos i JARC fins a la Federació de Cooperatives Agràries. Al mateix temps la Generalitat persistia en la seva ofensiva i plantejava una nova tongada de subvencions per a les fàbriques de biogàs. D'aquell discurs inicial de què aquestes factories de biogàs no buscaven les subvencions sinó que el seu negoci estava a vendre el metà com a 'gas verd' ja no en queda res.

Les factories de biogàs reduiran l'autonomia de la pagesia en matèria de fertilització i crearan dependència respecte a empreses foranes i grups inversors. Fems compostats i purins són fertilitzants orgànics que ben gestionats i utilitzats són una de les poques eines de què actualment disposa la pagesia. La creació d'un mercat especulatiu, vinculat a la producció energètica i en mans d'intermediaris pot acabar passant factura i augmentant els costos de producció de la pagesia.

Actualment, **el 86% de les explotacions ramaderes de porcí de Catalunya ja es troben integrades en grans empreses** ([DARP, 2025](#)). Ara es pretén que gran part d'aquest 86% d'explotacions ramaderes integrades, és a dir, sense soberania, s'integrin també a una factoria de biogàs, per a la gestió de les dejeccions.

7. Moviment de material SANDACH i el seu perill per a la bioseguretat ramadera i la salut pública

Durant els últims mesos s'ha accentuat la presència de malalties infeccioses en bestiar, tals com la dermatosi nodular bovina, la grip aviària i recentment la pesta porcina africana. En el cas de la primera, la qual va entrar per França, va provocar que explotacions ramaderes haguessin de sacrificar la totalitat dels seus caps. Aquests animals sacrificats varen haver de ser traslladats a la planta de SecAnim de Tèrmens, una de les poques a l'estat que tracta productes SANDACH I (Subproductes Animals No Aptes per Consum Humà). Això va provocar que es posessin en risc un gran nombre d'explotacions bovines de la zona. El departament va vacunar als animals un cop ja s'havien portat els cadàvers a la planta de SANDACH, és a dir tard, posant en risc a aquestes explotacions bovines, perquè de trobar un positiu, cal sacrificar tots els caps.

Simultàniament, la grip aviària s'està estenent per tot el territori català i espanyol. Tant és així que ja s'han hagut de sacrificar més de 2,4 milions de gallines ponedores arreu de l'estat, un 5% del cens total. Per tal d'intentar frenar-la, el Ministerio de Agricultura ha ordenat el confinament de tot l'aviram, tant d'explotacions professionals com d'autoconsum.

En l'actualitat, s'ha descobert un brot de pesta porcina africana, una malaltia contagiosa i sense vacuna, en població salvatge de senglars al Vallès Occidental. D'entrada, aquest brot que encara no ha traspasat a cap explotació ramadera, ha causat un gran impacte econòmic en el sector amb bloqueig d'exportacions, caiguda de preus i altres derivades que han posat en evidència la seva vulnerabilitat i la de bona part de l'economia rural de moltes comarques.

A la Sentiu de Sió s'hi troba projectada la factoria de biometà més gran de l'actual onada i la que es troba en un estat de tramitació més avançada. Aquest projecte agrupa en un sol punt geogràfic la manipulació dels principals vectors de transmissió d'aquestes malalties: purins, fems, **20.000 tones de cadàvers i restes d'escorxador**. I a més, les uneix a un factor de risc clau: **un gran volum de residus desplaçats en camió en llargues distàncies**. Concretament, el projecte preveu el **desplaçament anual de 31.000 camions que entrarien i sortrien d'explotacions ramaders i altres centres de forma intercomarcal**. Al llarg de la tramitació urbanística i ambiental del projecte, no s'han acreditat l'origen d'aquestes matèries contravenint el principi de proximitat de la directiva europea de residus i obre la possibilitat a moviments massius sense límits ni criteris geogràfics. És un clar exemple dels **riscos de la massificació d'aquestes infraestructures en el nou context de triple crisi sanitària en animals de granja**.

Al darrere d'aquest projecte, venen una vintena més de factories de biogàs que sense planificació prèvia poden generar un **moviment anual aproximat de 300.000 camions, bona part dels quals carregats amb matèries de risc per a la sanitat animal que en les condicions actuals podrien ser un vector de dispersió de malalties**.

8. Conclusions

- **Les dejeccions ramaderes existents a Ponent no són suficients per al funcionament de tots els projectes de biogàs que s'estan tramitant.** Per contra, la superfície de cultiu pot per absorbir-les a escala comarcal i segons normativa, en la major part dels casos, sense necessitat d'aquest volum d'infraestructures projectades. Faria falta la importació de residus no locals per fer-les funcionar totes i això generaria una bombolla especulativa i una especialització territorial amb implicacions difícils de calcular.
- **La massificació actual de projectes de biogàs desaconsella la convocatòria de nous ajuts** per a l'estímul de noves factories de biogàs. Amb l'anterior convocatòria i amb els projectes actualment en tràmit, ja s'han sobrepassat totes les necessitats de tractament de dejeccions ramaderes a Ponent.
- **No es pot atribuir la contaminació per nitrats dels aquífers només a l'ús de dejeccions ramaderes** mentrestant no es controli l'aplicació de matèries nitrogenades com els fangs de depuradora ni tampoc a les empreses comercialitzadores i aplicadores de fertilitzants químics. I en cap cas poden ser utilitzades per justificar la requalificació massiva de sòl agrari per part de projectes industrials de producció de biogàs.
- **La generalització de factories de biogàs pot estimular el creixement il·limitat de la indústria ramadera,** ja que deslliga les granges de la necessitat de disposar de terres on aplicar les dejeccions. El sobrecreixement de la ramaderia industrial, especialment la porcina, ha mostrat bona part de les seves vulnerabilitats en el recent episodi de pesta porcina, fet que invita a replantejar el model i no pas a ampliar-lo.
- **Hi ha un canvi d'escenari sanitari que aconsella el replantejament desplegament actual del biogàs previst en l'estratègia catalana del biogàs.** Cal analitzar bé el volum d'interaccions que es plantegen amb el transport, centralització i mescla de matèries susceptibles d'expandir malalties com la pesta porcina africana, la grip aviària o la dermatosi nodular. El nombre i la dimensió de les factories que s'estan desenvolupant actualment a les comarques de Ponent, supera qualsevol de les previsions fetes en l'estratègia catalana del biogàs. Fins al moment, no s'ha fet una valoració exhaustiva del risc en conjunt i que tingui en compte la presència de la pesta porcina africana al país.

9. Demandes dirigides al govern i al Parlament de Catalunya

1. **Aturar la convocatòria de nous ajuts** per a la construcció de factories de biogàs.
2. Establir una **moratòria urgent per tal de definir les necessitats reals** d'infraestructures de biogàs, avaluar-ne els riscos i planificar-ne participativament el seu desenvolupament.
3. Que el DARPA que faci públic el **càlcul excedents reals de dejeccions ramaderes** per municipi, per poder determinar amb exactitud les necessitats de tractament existents.
4. Que el DARPA que aclareixi públicament en quins casos **granges adherides a una factoria** de biogàs **tenen dret a ampliar la seva capacitat** per aquest sol motiu i no els cal disposar de superfície agrícola lligada a l'explotació, tal com indica al decret 153/2019 article 54.c).
5. Que el DARPA **justifiqui l'existència d'índex de càrrega ramadera superior a 1 en municipis de Ponent**, en contra del que es defensa des de l'ordenament territorial, regulat en gran nombre de lleis i normatives.
6. Que doni explicacions sobre la **manca de control de les aplicacions directes de fangs de depuradora** a les terres de cultiu i del fet que no s'anotin al quadern de camp de les explotacions agràries.
7. Que el DARPA aclareixi com complirà amb els **requeriments de salut del sòl**, entre els quals hi ha l'**augment del carboni orgànic del sòl**, proposats a la nova **Llei de Monitoratge del Sòl**, aprovada pel Consell de la UE el 29 de setembre de 2025.
8. Que es **distingeixi** clarament les factories de biogàs alimentades amb **matèries agroramaderes** o provinents de la indústria agroalimentària de les factories alimentades amb matèries provinents d'altres indústries o de **depuradores**. I que els digestats procedents d'aquest darrer tipus de factories no puguin ser aplicat posteriorment sobre el sòl agrari, sigui sol o barrejat amb altres materials, per tal de no convertir la terra en un abocador de residus urbans.
9. Que expliqui perquè **tots els projectes** de fàbriques de biogàs **s'estan projectant en sòl no urbanitzable agrícola**, a través de la implantació de Plans Estratègics Urbanístics Autònoms (PEUAs), malgrat Ponent, més del 25% del sòl industrial està inutilitzat (d'acord amb el Departament d'Empresa, 2025). I que es prohibeixi la construcció d'aquestes factories en sòls de classe agrològica I i II, tot seguint el Decret Lleida 16/2019.

10. Propostes que sí que aborden el “problema” dels nitrats

1. **Evitar que fems, gallinassa, palla i aliments siguin utilitzats per a la fermentació anaeròbica en factories de biogàs.** A diferència dels purins que estan compostos bàsicament d'aigua, els fems són fertilitzants ben estructurats i amb una alta concentració matèria orgànica necessària per als sòls agraris i a la vegada són fàcilment compostables. **En el procés de producció de metà es destrueix part d'aquesta matèria orgànica, i això va contra la conservació de la fertilitat dels sòls.**
2. **Prioritzar l'aplicació dels nitrats procedents de dejeccions ramaderes davant dels d'origen químic** que són globalment més contaminants. En zones vulnerables per nitrats, reduir el màxim d'aplicació de nitrats d'origen químic i augmentar els procedents de dejeccions ramaderes, sense superar els límits totals permesos.
3. **Controlar i perseguir l'aplicació de fangs de depuradora directes al sòl agrari,** pel seu impacte i perquè no queden registrades en cap quadern de camp falsegen les interpretacions de l'evolució de la contaminació per nitrats dels aqüífers.
4. **Limitar el creixement de la ramaderia industrial i potenciar l'ús de llit de palla en la ramaderia i desincentivar els purins.** Els fems amb palla compostats són el camí més senzill i de menys impacte per al tractament de les dejeccions i la seva aplicació a camp.
5. **Realitzar un cens real de les dejeccions ramaderes, associar-les a camps de cultiu, i revisar el decret 153/2019, perquè no es limita la fertilització inorgànica, però sí que es limita l'orgànica.** Allà on hi ha generació de dejeccions ramaderes, valorar una ampliació dels 170kg N/ha o de valors menors per altres cultius.
6. **Fomentar que en cultius llenyosos s'utilitzin dejeccions ramaderes,** com per exemple a través de l'aplicació de la fracció líquida de purins, que es podria distribuir a través de la xarxa de reg.

Informe realitzat per

TAULES

Taula 1. Factories de biogàs operatives a les Comarques de Ponent (a novembre de 2025). Valors de tractament aproximats, en base a la energia produïda i dades de la ECB.

Municipi	Comarca	Tones totals anuals a tractar
Alcarràs - SAT Alcarràs Bioproductors	Segrià	67.000
Almenar - Bioenergia d'Almenar SL	Segrià	133.000
Castello de Farfanya - La Torreta Pecuaria	Noguera	5.000
Gimenells - Capdevila	Segrià	28.000
Miralcamp - Valorizaciones Agropecuarias	Pla Urgell	110.000
Montargull	Noguera	15.000
Os de Balaguer- Energisat Natura	Noguera	15.000
Torregrossa - Maksassar	Pla Urgell	28.000
Torregrossa - Reig Pastor	Pla Urgell	26.800
Torres de Segre- Ebrogàs - Svendborg	Segrià	40.400
Vallfogona de Balaguer - Cycle O	Noguera	50.000
Vila-Sana - PorgaPorcs I - PorgaPorcs II	Pla Urgell	62.930
TOTAL	Ponent	581.130

Comarques de Ponent: Garrigues, Noguera, Pla d'Urgell, Urgell, Segarra, Segrià

Taula 2. Factories de biogàs projectades a les Comarques de Ponent. Dades provisionals basant-se en recull de dades de les tramitacions urbanístiques i ambientals i en informacions de tipus municipal.

Municipi	Comarca	Tones totals anuals a tractar
Balaguer - Noguera Renovables AMPLIACIÓ	Noguera	299.351
Alcarràs - AGROLERIDA	Segrià	150.000
Alcarràs - R.Pereroles SL	Segrià	27.375
Alcarràs - Jorlamar ambiental	Segrià	NS
Almacelles - ENCE BIOGAS SLU	Segrià	194.830
Anglesola	Urgell	170.000
Artesa de Segre - Cooperativa	Noguera	100.000
Cervera i els Plans de Sió	Segarra	142.072
Juneda - Tracjusa AMPLIACIÓ	Garrigues	400.000
La Sentiu de Sió - CIP	Noguera	505.000
Seròs	Segrià	164.469
Tèrmens	Noguera	29.948
Torrefarrera - Compost Segrià	Segrià	137.000
Torregrossa - Suma	Pla Urgell	193.823
Vilagrassa	Urgell	210.002
Tarroja de Segarra	Segarra	200.000
Linyola	Pla Urgell	480.000
Alfarràs	Segrià	150.000
El Palau d'Anglesola	Pla Urgell	75.000
El Palau d'Anglesola	Pla Urgell	NS
Tarroja de Segarra	Segarra	135.000
Bellví	Pla Urgell	140.000
Bellví	Pla Urgell	NS
Bell-Hloc (2)	Pla Urgell	400.000
TOTAL		

Taula 3. Projectes subvencionats pel DARPA, quantia, seu social de l'empresa sol·licitant i capital social de la empresa. Font: [DARPA](#) (quantia de la subvenció) i [einforma.com](#) (seu social i capital social).

Promotors	Subvenció DARPA	Adreça fiscal	Capital social (€)
Alcarràs Bioproductors	3.715.027 €	Major, N° 24 25180, Alcarràs	NS
Catalana de Biogàs 4, SL	4.500.000 €	Av Diagonal, 579 - PLT 10 A, Barcelona	3.000 €
Jorlamar Ambiental, SL	400.490 €	Pol Industrial El Tossalet Roig, 11, Lleida	7.000 €
Porgas 2010, SL	1.696.394 €	Lugar Mas Moline, Cassa de la Selva	2.629.428 €
Biogàs Vidreres, SL	2.544.622 €	Lugar mas Canyet, Campllong	3.000 €
Biogàs Mas Bes, SL	593.922 €	Lugar Mas Bes, 3, Vilobí d'Onyar	NS
Mediterrànea de inversiones medioambientales SLU	3.261.055 €	Plaça St Joan, 10-6, Lleida	390.000 €
Noguera Renovables, SL	1.164.803 €	Carrer Estació, 42, Vallfogona de Balaguer	2.104.000 €
Verdalia Bio Pujalt SLU	4.500.000 €	Glorieta Mar Caribe, 1 - 4 Hortaleza, Madrid	3.000 €
Geo-Ponent, SL	3.312.676 €	Carretera Valmanya km 1, Alcarràs	50.000 €
Construccions i derivats 33 SL	2.927.182 €	Carrer Buenos Aires, 29, Caldes de Montbui	3.100 €
SPV Bio Salas SL	3.957.484 €	Av Ronda Natzaret, 9-bj, València	3.000 €
Norbiogas biometano V, SL	680.600 €	Plaça Euskadi, 5 - 23, Bilbao	3.000 €
Valoritzacions agroramaderes Garrigues SL	726.000 €	Carrer Frederic Mompou, 5, Barcelona	3.094 €
Tractaments de Juneda SAU	2.513.175 €	Camí de Juneda a Arbeca, Lleida	1.250.500 €
La Sentiu Bioenergy, SL	4.500.000 €	Paseo de la Castellana, 40, 2, Madrid	3.000 €
Efienergia SL	2.073.449 €	Carretera Cardona 62-64, Manresa	3.006 €
TOTAL	43.066.879 €		6.458.127 €

Taula 4. Superfície ocupada pels cultius de regadiu a les comarques de Ponent. Font: DUN-SIGPAC 2024.

Cultiu	Superfície (ha)	% superfície
Llenyosos	54.718	37
Panís Cicle Llarg	6.535	4
Dobles Collites	12.119	8
Resta cereals	44.939	30
Farratges	21.628	15
Hortícoles	958	1
Altres cultius	3.412	2
Guaret	4.008	3
Total	147.359	100

Taula 5. Comparativa entre kg N orgànic/ha permès a la comarca vs dejeccions ramaderes produïdes (dades obtingudes mitjançant el SIGPAC-DUN 2024 i el Censo Agrario 2020).

Comarca	kg N orgànic/ha permesos*	Dejeccions ramaderes a la comarca (kg N/ha)
Garrigues	115	142
Noguera	153	159
Pla d'Urgell	148	164
Urgell	148	164
Segarra	156	132
Segrià	141	152
Ponent	144	150

**tenint en compte la proporció de cultius i de superfície de secà i regadiu de cada comarca, interpretant que totes les hectàrees es troben en ZVN.*

Taula 6. Dejeccions ramaderes “en excés” per comarca, que com a màxim, podrien anar a factories de biogàs, sempre que el digestat resultant no es torni a aplicar a camp a les terres de Ponent. A la taula també s’indica si el problema es resol augmentant l’aportació orgànica teòrica d’alguns cultius.

Comarca	t de dejeccions ramaderes “en excés”	Es soluciona el “problema” augmentant l a quantitat de N orgànic permès, fins als 170 kg N/ha?
Garrigues	175.553	si
Noguera	70.188	si
Pla d’Urgell	25.123	si
Urgell	43.308	si
Segarra	0	-
Segrià	163.108	si